

УНСТІТУТ УМС АД
БЕОГРАД

Institut za ispitivanje materijala a.d. Beograd
Centar za materijale

Beograd, Bulevar vojvode Mišića 43
tel: (011) 26 50 322 fax: (011) 3692 772, 3692 782
www.institutims.rs

Proračun toplotnih svojstava. Određivanje μ .

Br. GAK-40/20-T

Predmet:

Toplotna svojstva i μ -vrednost
šupljeg bloka od gline sa vertikalnim
šupljinama, oznake „**PRO TERM 20**“
dimenzija **380x200x238 mm**,
pri debljini zida $d = 200$ mm.

Proizvođač:

UNIVERZUM CIGLANA, d.o.o,
Arandelovac.

Naručilac:

UNIVERZUM CIGLANA, d.o.o,
Arandelovac.

Zahtev/Ponuda/Ugovor:

Zahtev br. 41-836 od 24.01.2020. g.

Sadržaj:

Ukupno 5 (pet) strana.

Odobrio/-la:

Direktor Centra za materijale,

dr Zagorka Radojević, dipl.ing.
naučni savetnik

Beograd, 07.02.2020. g.

1. OSNOVA ZA IZRADU PRORAČUNA

Metod proračuna:

SRPS EN 1745:2014 (Idt. EN 1745:2012) – Zidane konstrukcije i proizvodi za zidanje – Metode određivanja toplotnih svojstava – t. 5.2 – uz korišćenje standarda SRPS EN ISO 6946 i Postupka 3 za preračunavanje sadržaja vlage (t. 6 – Preračunavanje sadržaja vlage), u vezi sa (informativnim) Prilogom F (alternativni postupak za korekciju sadržaja vlage šupljih elemenata za zidanje) standarda.

Tabelarne vrednosti μ elemenata za zidanje od gline određuju se prema Prilogu A - Tabela A.1 standarda SRPS EN 1745:2014.

Model proračuna:

Model proračuna na bazi tabelarnih vrednosti: **Model proračuna P4.**

Tabelarne vrednosti $\lambda_{dry,mat}$ elemenata za zidanje od gline određuju se prema Prilogu A - Tabela A.1 standarda SRPS EN 1745:2014.

Tabelarne vrednosti $\lambda_{dry,mor}$ za maltere određuju se prema Prilogu A - Tabela A.12 standarda SRPS EN 1745:2014, odnosno usvajaju se (kada nije bliže definisano) prema prosečnim vrednostima iz tabela Priloga B.

Napomena:

Proračun toplotne provodljivosti je urađen na osnovu rezultata ispitivanja geometrijskih i fizičkih karakteristika bloka datih u izveštaju **GAK-40/20-P**.

2. REZULTATI PRORAČUNA I μ -VREDNOST

2.1. Proračun toplotnih svojstava

2.1.1 Osnovni materijal

- zapreminska masa osnovnog materijala: $\rho_{n,dry,mat} = 1627,3 \text{ kg/m}^3$
- koeficijent toplotne provodljivosti (osnovnog) materijala:
  - za $P=90\%$ (opšta primena) $\rightarrow \lambda_{10,dry,mat,1} = 0,49 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$
  - za $P=50\%$ (dopušteno za primenu u objektima koji podležu energetskej sertifikaciji) $\rightarrow \lambda_{10,dry,mat,2} = 0,42 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$

2.1.2 Element za zidanje – blok od gline sa vertikalnim šupljinama, oznake „PRO TERM 20“, dimenzija 380x200x238 mm i debljine $d = 200 \text{ mm}$

Na osnovu proračuna izvršenog u skladu sa standardima *SRPS EN 1745:2014* i *SRPS EN ISO 6946*, pri definisanoj geometriji šupljeg bloka od gline sa vertikalnim šupljinama, dobijaju se sledeće toplotne vrednosti bloka u suvom stanju:

- koeficijent toplotne provodljivosti bloka (ekvivalentni):
  - za $P=90\%$ (opšta primena) $\rightarrow \lambda_{10,dry,unit,1} = 0,258 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$
  - za $P=50\%$ (dopušteno za primenu u objektima koji podležu energetskej sertifikaciji) $\rightarrow \lambda_{10,dry,unit,2} = 0,237 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$

2.1.3. Malter

- tip maltera: toplotnoizolacioni malter
- koeficijent toplotne provodljivosti maltera: $\lambda_{10,dry,mor} = 0,33 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$

2.1.4. Uticaj vlažnosti

- procenat šupljina u bloku : $v = 60 \%$
- korigovana vrednost sadržaja vlažnosti: $\psi_{design,corrected} = 0,02$
- faktor korekcije toplotne provodljivosti usled prisustva vlage: $F_m = 1,221$

2.1.5. Zid, $d = 200 \text{ mm}$

Na osnovu proračuna izvršenog u skladu sa standardom *SRPS EN ISO 6946*, šupljeg bloka od gline sa vertikalnim šupljinama, oznake „PRO TERM 20“ i dimenzija 380x200x238 mm, pri debljini $d = 200 \text{ mm}$ (smer toplotnog protoka je upravno na izloženu površinu bloka (širina x visina): 380 mm x 238 mm), uzimajući u obzir uticaj vlažnosti i koeficijent toplotne provodljivosti toplotnoizolacionog maltera, dobijaju se sledeće toplotne vrednosti zida:

- **ekvivalentni koeficijent toplotne provodljivosti zida:**
  - za $P=90\%$ (opšta primena) $\rightarrow \lambda_{design,mas,1} = 0,319 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$
  - za $P=50\%$ (dopušteno za primenu u objektima koji podležu energetskej sertifikaciji) $\rightarrow \lambda_{design,mas,2} = 0,294 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$
- **toplotna otpornost zida (zid nije malterisan po površini):**
  - za $P=90\%$ (opšta primena) $\rightarrow R_{design,mas,1} = 0,63 \text{ m}^2\cdot\text{K/W}$
  - za $P=50\%$ (dopušteno za primenu u objektima koji podležu energetskej sertifikaciji) $\rightarrow R_{design,mas,2} = 0,68 \text{ m}^2\cdot\text{K/W}$

2.2 Relativni koeficijent difuzije vlage - vodene pare

Usvajaju se tabelarne vrednosti, relativnog koeficijenta difuzije vlage - vodene pare, μ , šupljeg bloka od gline sa vertikalnim šupljinama, oznake „**PRO TERM 20**“ i dimenzija **380x200x238 mm**.

U opsegu zapreminskih masa osnovnog materijala od 1000 kg/m^3 do 2400 kg/m^3 , ove vrednosti se usvajaju sa 5/10 (opšti slučaj), u značenju:

$\mu = 5$ za proračun difuzije vodene pare u zimskom periodu (vlaženje)
odnosno

$\mu = 10$ za proračun difuzije vodene pare u letnjem periodu (sušenje),
u oznaci

$\mu = 5 / 10$.

3. ZAKLJUČCI U OKVIRU PRORAČUNA

Na osnovu proračuna izvršenih u skladu sa citiranim standardima, zaključuje se sledeće: Šuplji blok od gline sa vertikalnim šupljinama, oznake „**PRO TERM 20**“, dimenzija ($l \times w \times h_{\text{unit}}$) **380x200x238 mm**, zapreminske mase $\rho_{n,dry,mat} = 1627,3 \text{ kg/m}^3$ (osnovni materijal), odn. zapreminske mase (uključujući šupljine) $\rho_{g,dry,unit} = 659,7 \text{ kg/m}^3$, proizvodnje **UNIVERZUM CIGLANA, d.o.o, Arandelovac**, pri debljini zida/bloka $d = 200 \text{ mm}$ (malter: **toplotnoizolacioni**) i za smer toplotnog protoka upravno na izloženu površinu bloka (širina x visina) 380 mm x 238 mm, ima sledeće proračunske – projektne vrednosti:

- **koeficijent toplotne provodljivosti bloka (ekvivalentni):**
  - za $P= 90\%$ (opšta primena) $\rightarrow \lambda_{10,dry,unit,1} = 0,258 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$
  - za $P= 50\%$ (dopušteno za primenu u objektima koji podležu energetske sertifikaciji) $\rightarrow \lambda_{10,dry,unit,2} = 0,237 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$
- **ekvivalentni koeficijent toplotne provodljivosti zida:**
  - za $P= 90\%$ (opšta primena) $\rightarrow \lambda_{design,mas,1} = 0,319 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$
  - za $P= 50\%$ (dopušteno za primenu u objektima koji podležu energetske sertifikaciji) $\rightarrow \lambda_{design,mas,2} = 0,294 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$;
- **toplotna otpornost zida:**
  - za $P= 90\%$ (opšta primena) $\rightarrow R_{design,mas,1} = 0,63 \text{ m}^2\cdot\text{K/W}$
  - za $P= 50\%$ (dopušteno za primenu u objektima koji podležu energetske sertifikaciji) $\rightarrow R_{design,mas,2} = 0,68 \text{ m}^2\cdot\text{K/W}$.
- **relativni koeficijent difuzije vodene pare:** $\rightarrow \mu = 5 / 10.$

Naručilac:

UNIVERZUM CIGLANA, d.o.o, Arandelovac.

Izveštaj se ne sme umnožavati, izuzev u celini, bez odobrenja Centra za materijale.

Beograd, 07.02.2020. g.

Saradnik diplomirani inženjer,

Aleksandar Drpić
Aleksandar Drpić, master dipl.ing.

INSTITUT IMS, A.D.
Centar za materijale
Rukovodilac ispitivanja,

Željko Radojević
dr Željko Radojević, dipl.ing.
naučni savetnik